

Potvrđena je među ostalima Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o visini doprinosa za socijalno osiguranje i ostalih socijalnih doprinosa radnika, namještenika i službenika od 31. XII. 1948. g., Sl. list FNRJ broj 3-49., zatim Uredba o progresivnom plaćanju radnika za prebacivanje radne norme od 10. I. 1949. g. (Službeni list FNRJ br. 5-1949.), Uredba o isplati premija radnicima i službenicima za ostvarenje uštede od 10. I. 1949. g. (Sl. list FNRJ br. 5-49). U Službenom listu FNRJ broj 51 od 15. VI. 1949. izašlo je uputstvo saveznog Ministra financija o financiranju radničko-službeničkih restorana, radničko-službeničkih odmarališta i ekonomija državnih privrednih poduzeća, ustanova i nadležstava. Prema točki 1. ovoga Uputstva državna privredna poduzeća, nadležstva i ustanove koje osnivaju restorane, odmarališta i ekonomije (vidi gore), dužni su da im osiguraju osnovna i obrtna sredstva, osnovna iz investicionih budžetskih kredita i obrtna po financijskom planu. Za takve restorane, odmarališta i ekonomije važe načela privrednog računa. Takve ustanove sastavljaju financijski plan za financijsko poslovanje: U cijenu hrane radničko-službenički restorani neuračunavaju: plaće osoblja, troškove dopune rashodovanog sitnog inventara, amortizaciju osnovnih sredstava, zakupninu (ukoliko se plaća) te velike popravke inventara i prostorija, a konačno ostale troškove) osiguranje, kamae nta obrtna sredstva itd. (Ove troškove snose državna privredna poduzeća, ustanove i nadležstva razmjerno broju službenika i radnika, koji se hrane u tim restoranima. Naprotiv u troškove koji se uračunavaju u cijenu hrane, pored troškova živežnih namirnica sa prevozom, ulaze i ovi troškovi: za ogrjev i gorivo, za rasvjetu, za vodu i led za sitni materijal brze potrošnje (pa-

pirnate salvete, čačkalice i drugo) za sitne popravke, za takse, kancelarijski materijal, poštu, telefon itd.

Točke 6 i 7 govore o radničko-službeničkim odmaralištima. Radničko-službenička odmarališta treba po pravilu da podmiruju vlastitim prihodima sve svoje rashode osim investicionih. Pod rashodima se razumijevaju svi stvarni troškovi do pune cijene koštanja (materijal, plaće osoblju i režija bez amortizacije) kao i doprinos fondu rukovodstva, računat po Din 500.— po jednom zaposlenom radniku odnosno službeniku.

U svrhu organiziranja što bolje prehrane kao i sniženja troškova za prehranu u Rsl-odmaralištima, pored artikala osiguranog snabdijevanja treba prvenstveno trošiti proizvode sa ekonomija odnosnih državnih privrednih poduzeća, ustanova i nadležstava, računate po cijenama predviđenim u istom Uputstvu.

Točka 8 određuje da će ekonomije utvrđivati cijenu svojim proizvodima na temelju stvarnih troškova (stvarna puna cijena koštanja, uvećana za doprinos fondu rukovodstva i za iznos sredstava stavljenih ekonomiji na slobodno raspolaganje.

Za radnike i namještenike državnih privrednih poduzeća ti su propisi od velike važnosti, to više što se cjelokupna prehrana sve jače premještava iz privatnih kućanstava u masovne prehrabene ustanove.

Ovo omasovljenje, tj. sve jače širenje radničkih restorana posljedica je sve jače koncentracije živežnih namirnica uz svrhu prerade u tim zajedničkim restoranima. Opskrba živežnih namirnica postaje sve više stvar masovnih organizacija, a individualna kućanstva sve više iščezavaju.

Rad ribarske zadruge u Zemunu

Ribarska zadruga u Zemunu primila je na početku marta 1948. nova pravila po kojima radi i saraduje sa Ribarskim gazdinstvom u Beogradu. U martu 1948. isključeni su iz zadruge svi oni, kojih profesija nije bilo ribarstvo, jer su smetali pravilnom funkcionisanju rada zadruge.

Za lov zadruga ima svoj veliki alat, koji pozajmljuje svome članstvu za lov, kao i čizme i čamac. Ribari kao pojedinci imaju samo sitan alat. Ulovljena riba u glavnom se prodaje svježa, a nešto malo se posolilo.

Krajem poslovne 1948. godine održala je zadruga svoju svečanu konferenciju na kojoj je sudjelovao celi kolektiv i uzeo aktivna učešća u debati.

Na konferenciji je bilo ustanovljeno da je plan za 1948. god. prebačen sa 41%. Zaduženje je bilo postavljeno da se ima uloviti 21 tona i 220 kg ribe, međutim ulovljeno je 30 tona i 781 kg razne ribe. U ulovljenu ribu nije uračunata vlastita potrošnja prilikom ribolova. Zaduženje je bilo predviđeno ovako: kečige 1071, ostvareno 3833 kg, somova 2142, ostvareno 2904 kg, smuđeva 1971, ostvareno 1405 kg, šarana 3213, ostvareno 4374 kg, mešovite ribe prve klase 2142, ostvareno 14934 kg, mešovite ribe druge klase 2142, ostvareno 2980 kg, bele ribe 9634, ostvareno 764 kg.

U radu je bilo udarnika koji su prebacili normu 200 posto. Svaki je od njih imao zaduženja samo za 630 kg. Ti su udarnici sledeći drugovi: Anton Čeza sa 1963 kg,

Đuro Čeza sa 1882 kg, Đura Popić sa 1767 kg, Franjo Oprojić sa 1430 kg, Spasa Bajić sa 1307 kg, Petar Burovac sa 1184 kg, invalid Ilija Popović sa 1163 kg. Pohvaljen je rad ovih drugova sa tako velikim brojem kilograma ulovljene ribe. Bilo bi utešno da ima u zadrugi mlađih članova, kako bi ove sve preko pedeset godina stare ribare imao ko da nasledi. U zadrugi ima svega jedan ribar ispod pedeset godina.

Na svečanoj konferenciji zadruga je postavila svoje osnovne zadatke: 1. pronalaziti nove sprave za ribolov, 2. učvršćivati zadrugu i preći u radnu zadrugu čim budu pravila izrađena i odobrena, 3. organizovati ribarske domove na lovištima, 4. motorizovati zadrugu, 5. spasavanje mlada u svima granicama mogućnosti. Ovi osnovni zadaci bili su jednoglasno usvojeni.

Od ulovljene ribe daje se Ribarskom gazdinstvu 10% besplatno. To se počeo davati još u januaru prošle godine. Ostalu ribu zadruga sama prodaje bilo u svojoj letnjoj ili u zimskoj prodavnici prema sezoni i vremenu.

Za ribu predatu zadrugi ribari odmah dobiju 78% unapred, zatim 6% ide na porez, a 16% ostaje zadrugi za pokriće redovnih troškova. Osim prihoda od prodaje ribe zadruga ima prihoda i od svoga ribljeg restorana. U njezinu ima 150 sedišta. Isto tako nešto prihoda ima zadruga od izdavanja čamaca pod kiriju. Tako prošlogodišnji promet zadružne blagajne iznio je oko deset miliona dinara. U stalni fond zadruge uložen je novac od udela svih 37 članova zadruge. Svaki član može imati jedan ili dva

udela po 500 Din. Fondovi za štednju i zajmove biće osnovani čim predloge primi buduća godišnja skupština. Zadruga i ako tek u razvitku, ipak je uspela da od ušteda prodavane ribe po nižim jedinstvenim cenama, osnuje fondove za nabavku inventara i davanje nagrada najvrijednijim članovima svoga kolektiva. U slučaju bolesti pomaže svoje članove.

Svoj riblji restoran snabdeva zadruga od manjeg lova ribe sa 15%, a kada je lov velik daje se restoranu onoliko ribe koliko kujna može za jedan dan da spremi.

Zadruga je sagradila u 1948. g. jedan motor za vuču čamca, a u 1949. sagradiće još dva takva motora. Od materijala fali im katran za mazanje dasaka.

Zadruga ima svoju kancelariju snabdevenu potrebnim namještajem. Vrednost zadržanog inventara iznosi 250 hiljada dinara. Dobiveno je 400.000 dinara prometnog kredita, a kupljeno je za 500.000 dinara materijala za pravljenje ribolovnog alata. Ribari se žale, da ne mogu za sebe nabaviti potreban ribolovni materijal, i ako materijala po radnjama ima, ali mu cene nisu određene. Da su taj materijal dobili preko zime, bili bi alat pripremili za vreme mrtve sezone. Međutim ako materijal dobiju na početku proleća, kada se već ide u ribolov, oni su prisiljeni umesto da idu da love, ostanu kod kuće i pripremati nove mreže i ostalo.

Od osoblja zadruga ima svoga blagajnika, tri administrativna činovnika, stalnoga sekretara, pri prodaji ribe, dežurnog člana i u restoranu devetnaest nameštenika.

Kulturni rad zadrugara sastojao se u održavanju stalnih konferencija kulturnih i radnih. Na »R. J.« pretplaćeno je svega 6 zadrugara. List se obično čita kolektivno u zadrugi. (Bilo bi poželjno, da se zadrugari ugledaju u primjer drugih zadruga i da naruče mnogo veći broj primjeraka. Ur.).

Za ribolovni rad zadruga, t. j. njenih članova nije dovoljna sadašnja površina na Dunavu od Novih Banovaca do Velikog Gradišta, zatim na Savi od Zabrežja do ušća u Dunav. Zadrugarima bi bilo potrebno da se mogu slu-

žiti gornjim atarom od Zemuna uzvodno, koji drži Ribarsko gazdinstvo »Dunav« iz Novog Sada. Zemun je predlagao nekoliko puta da bi tu vodenu površinu iskorištavali zemunski ribari, ali sa Ribarskim gazdinstvom »Dunav« nije moglo doći do sporazuma. Tu vodenu površinu iskorištava mala ribarska zadruga iz Starih Banovaca dosta neracionalno. Prema mišljenju zemunskih ribara ona riba što se ulovi na toj teritoriji ne prodaje se po određenim cenama, kako to čine zemunci i ostali ribari koji se pridržavaju od narodnih vlasti utanačenih cena, već se ta riba prodaje po mnogo višim cenama bez kontrole. Kada bi zemunski ribari lovili na površini gornjeg atara na Dunavu, oni izjavljuju da bi ulov ribe bio za 50% veći. Riba tamo ima u izobilju, samo je treba imati čime uloviti, a to zadruga iz Starih Banovaca nema, kažu zemunski ribari.

Zemunski ribari odlazili su par puta lično u Novi Sad da se sporazumeju sa R. g. »Dunav« i da predlože, da bi oni mogli da love na teritoriji gornjeg atara, a da njihovi ribari mogu da love na teritoriji na kojoj sada love zemunski ribari, dakle uzajamno da se lovi, jedni amo, drugi tamo. Sve su te intervencije bile uzaludne i ako se tu zalagalo i Beogradsko ribarsko gazdinstvo i Glavna ribarska direkcija za N. R. Srbiju. Ništa nije pomoglo.

Zemunski ribari sudelovali su u nekoliko navrata u radu oko spasavanja ribljeg mlada iz kubika na banatskoj strani. Ukupno uzevši radilo je po dvadeset ribara devet dana. Prvo su kopali kanale od kubika do Dunava u dužini 300 m, širine 1.50 i dubine 2.50 m, da bi riblji mladi koji se bio namnožio u velikom broju, mogao da odlazi u Dunav, kako bi se spasao od očitog uginuća kada kubici presuše. Da bi spasavanje ribe bilo potpunije, upotrebljavali su i svoje mreže, te su na taj način spasili oko 1200 kg mladih šarana. Kroz iskopane kanale, računalo se da je izišlo u Dunav šarana, smuđeva i druge ribe nekoliko vagona.

Ovaj frontovski rad zemunskih ribara za svaku je pohvalu.

Ante Tadić

Sa godišnje skupštine Beogradskog pečačkog društva »Dunav« u Beogradu

Prilikom održavanja godišnje skupštine Beogradskog pečačkog društva »Dunav« moglo se zapaziti da je ova sportsko-ribarska organizacija kroz ovu godinu dana imala znatna uspeha u svome radu.

Broj članova povisio se na nešto preko pet stotina. Društvo bi moglo da ima znatno više članova, ali ono strogo pazi koga prima u svoje redove. Ne želi da ima za člana takve ljude, koji će prekršiti društvena pravila i društvenu disciplinu. Zato primaju u članstvo samo takve osobe za koje pismeno jamče dva člana, njegovi dobri poznanici, da je dotični u svakom pogledu ispravan i da se upisuje u društvo samo radi čistog sportskog ribarstva.

Od društvenih članova samo oni mogu da dobiju pečačku dozvolu koji su isplatili celogodišnju članarinu. Zato društvo »Dunav« nema nikakvih finansijskih teškoća.

U organizacionom pogledu sve su mesečne sednice bile redovno održavane sa punim brojem odbornika. Prilikom ovih sednica održavana su i stručna predavanja,

koja su slušali i članovi izvan uprave. Predavanja su imala teme iz zaštite ribolova, borbe protiv dinamitaša, uputstava za razne načine udičarstva i drugih tema korisnih za sportski ribolov.

Za stručno uzdizanje svoga članstva, društvena uprava je počela organizovanjem stručne biblioteke i želila bi što više stručnih knjiga da nabavi. Nabavljen je smještaj za biblioteku i mnogi su članovi poklonili svoje knjige iz ribarstva.

U cilju čitanja stručne literature više je članova iznelo žaljenje što ne dobijaju časopis »Ribarstvo Jugoslavije« iako je bilo pisano administraciji lista da im ga šalje. Bilo bi uputno da sama administracija lista pošlje društvu više komada čekova, da bi pojedinac mogao poslati pretplatu. (Uprava lista pobrinula se, da se toj želji udovolji. Uredništvo).

Ovo društvo stalno radi na spasavanju sitne ribe, lovi je mrežom i ubacuje u Dunav, da bi se tu dalje ra-